

Na jižním úpatí pralesem porostlé Černé hory, v jejímž bažinatém cípu vyvěrá parmen Vltavy, se rozkládal po čtyři lidské generace mohutný bučinský les. Jeho prastaré kmeny mohly pamatovat posledního Hohenstaufena a prvního Habsburka.

Na jih k Pasovu a na sever až ke Kašperským Horám byl vystřídán neproniknutelným jehličnatým lesem, kde řádili vlci a medvědi. Těž loupeživí rytíři činili tuto pralesní samotu

milá. Ještě dnes stojí na pastvištích ojedinelé buky, svědci nádherné lesní krásy. Jsou tak silné, živé jako v nejlepších letech. Odborníci odhadují jejich stáří na 600 až 700 let.

Bučinští rychtáři

Z Bučiny lze dohlédnout až k Alpám

nebezpečnou. Vedla tudy i Zlatá stezka, po níž byla odpradávná dopravována sůl z Pasova do Prachatic, opačným směrem vozili slad, žitnou kořalku, sklo a smolu.

Soumaři by mohli vyprávět o krásném bukovém pralesi přímo na zemské hranici, o této zelené říši stínů, kam nahlíží Alpy a zdvihají se hory jižní Šumavy. Vyprávěli by též, jak se zde usadil jeden z králováků, pocházející od Železné Rudy. Mýtil ten nádherný prales, a tak vznikla malá vesnička Bučina, perla Šumavy v nadmořské výšce 1200 m, turistům tak

Ten první sedlák, statečně bojující i s vlky a medvědy, přilákal další nebojácné. Brzy byla kolem hranice u Čertova potoka mýtina, zmizely pařezy a kořeny, jen kouř stoupal vzhůru. Černá humózní půda přinesla první úrodu – proso, žito, oves, len i brambory. Objevily se první srubové domy pokryté šindelovými střechami. Vznikala obec a obecní záležitosti potřebovaly starostu. Prvním se stal Adalbert „Weatei“, který si vystavěl dům nahoře na konci obce. Ještě dnes nese jméno „Rychtářův dům“ Pod jeho rukama vzni-

Johann Peter

kala slunná mýtina, chráněná od větrů, protáhlá louka, šťavnatá lada. Založil i stádo dobytka čítající dvou tuctů a postavil pro něj stáj. Jako potomek hrdých králováků byl ušetřen vojenské služby, zatímco ostatní muži i malé Bučiny, čítající zatím jen 6 domů, byli odvedeni. Sedláci rychtáře plně respektovali.

Po smrti prvního rychtáře převzal hospodářství i úřad jeho nejstarší syn Josef „Seppei“. Byl správným mužem v plném rozsahu tohoto označení. Naučil se číst, psát, počítat, což bylo v tomto odlehlém lesním koutu neslýchané. V mládí pracoval pilně s otcem v hospodářství. Pozemky bylo nutno stále upravovat, odstranit keře, pařezy, kořeny, sbírat kameny a navršíť je do nevysokých zdí, které pak tvořily hranice pozemků.

„Seppei“ byl vysoký muž, měl široká ramena, měl přesně jeden sáh. Měl černé vlasy i plnovous. V jeho mozku se musel odehrávat věčně nějaký proces myšlení. Pozoroval jsem to, když mlčel, gestikuloval rukama nebo mluvil sám pro sebe. V mládí dvakrát musel i on prchnout před vojáky, když přišli verbovat do armády. Šťastně se dostal do lesa a ukryl se v divočině. S velkým úsilím se věnoval nejen hospodářství, ale též obecním záležitostem. Na zasedání obce poučoval sedláky o významu vzdělání a nutnosti posílat děti do školy, do farní obce Knížecí Pláně. Učil je, jak využívat bohatství lesů. Zavedl zpracovávání dřeva na prkna, i dřeva rezonančního, vyráběli též

Johanna Petera dnes na Bučině připomíná pomník, instalovaný v loňském roce

dřevěné rámy pro síta. Založil tak prosperující domácí průmysl. Dvakrát do roka transportoval rezonanční dříví do Vídně – do Pasova po vlastní ose, dále lodí. Často se při těch cestách ocitl v ohrožení života. O návštěvách hrdého „Císařského města“ pak vyprávěl lidem doma. Hovořil o tom, jak zde lidé žijí, jak krásná je věž chrámu sv. Štěpána. Spřátelil se tam s mnoha výjimečnými obyvateli, rodinami obchodníků. Po příjezdu domů také sezval své dodavatele a vyplatil je. Oni pak s plnými peněženkami odkráčeli do svých domovů a počali pracovat na nové objednávce.

„Seppei“ využíval každou volnou chvíli, aby zveleboval své hospodářství. Postavil dům, výměnek pro své stáří. Podle domu vysadil jeřáby, ty stojí ještě dnes. Založil krásnou květinovou zahradu, první na Bučině. O nedělích přicházeli sedláci s dětmi tu krásu obdivovat a brzy jeho příkladu následovali. Doma se těšil respektu nejen obyvatel vesnice, ale i vrchnosti. Při pozemkovém vyrovnání roku 1848 vyřizoval obecní záležitosti bez právníků a s přehledem.

V roce 1870 se vrátil z Vídně nemocen, horečka jej upoutala na lůžko. V jednom zářijovém dni pak opustil svět.

Velkolepý byl jeho života běh, impozantní i rozloučení s ním. Zástupci císařského úřadu, delegát hraběte Thuna, spolky z blízkého i vzdáleného okolí, místní obyvatelé... Všichni mu vzdali úctu a doprovodili jej na místo posledního odpočinku na Knížecích Pláních.

Deset let před svou smrtí dal „Seppei“ na radu své ženy přepsat Richterhof na svého druhorozeného syna Michaela, zatímco první syn Franz se musel spokojit s malým domkem. Stará rychtářka se nesmířila s tím, že Franz proti její vůli následoval hlas srdce a vybral si za ženu chudé děvče z Knížecích Plání.

A tak se stal sedlákem na Richterhofu Michael. Docházelo ale k problémům. Jeho žena se nechovala k rychtářce tak, jak si ona představovala. Proto se Michael rozhodl statek prodat a koupit dům v Hüttlu (Chaloupkách). Franz se však rozhodl otcovský dům zachránit a od bratra ho koupil. Stal se tak nejen sedlákem na Richterhofu, ale i třetím rychtářem. Svůj úřad vykonával se ctí. Jako jeho otec byl pilným hospodářem i dobrým rychtářem. V psaní se vypracoval k mistrovství, též ve slohu, četl rád naučné knihy a každý měsíc poučoval sedláky o nových zákonech. Miloval hudbu a sám se naučil hrát na vícero hudebních nástrojů, i na harfu a cimbál. Když byl farní učitel nemocný, často hrával v kostele na varhany. Pro školní děti, kterým cesta do školy na Knížecích Pláních trvala více než hodinu, opatřil učitele. Ten vyučoval na Bučině v pronajaté selské jizbě čtení, psaní i násobilku. I já jsem tuto „triviální školu“ navštěvoval. Učitel se chodil stravovat po domech, za každého školáka dostával měsíčně plat. Když byl v roce 1869 uzákoněn školní zákon, začal rychtář okamžitě usilovat o postavení obecní

školy na Bučině. Do roka postavena a nastoupil v ní pilný, vzdělaný učitel. V rychtářově domě býval skoro tak často, jako ve škole. Rychtář Franz za své úsilí o blaho obce obdržel od hraběte Thuna pozlacený pohár s vyrytým erbem a stříbrnou dózu na tabák.

Stavba silnic na Kvildu a na Knížecí Pláně se také uskutečnila díky rychtářově vytrvalé péči.

Státní správa jej vyznamenala pochvalnými dekrety, politici nejvyšším oceněním. Přesto zůstal skromným a čestným, oblíbeným jak u vysoce postavených, tak u prostého lidu pro svou laskavou povahu, pokrokově myšlení i nezištné působení. Později jej pohřbili po boku otce a opět viděla Bučina tak honosný pohřeb, jaký se od pohřbu starého rychtáře neudál.

Tak žili a působili tito tři rychtáři na Bučině. Jejich stopy jsou ještě dnes patrné. O žijících potomcích se nebudu zmiňovat, jejich úsilí i cíle nejsou ještě uzavřeny. Milý čtenáři by se jistě rád dozvěděl, kdo byli tito tři rychtáři. „Weatei“ byl můj pradědeček, „Seppei“ můj dědeček a Franz můj šlechtyný, nezapomenutelný otec.

*Z knihy Johanna Petera
(23. 2. 1858 – 14. 2. 1935)
Der Richterhub (1914)
volně přeložila Květa Pěničková,
Nové Hutě
/pokračování příště/*